

M.

Onlangs werd Tommy Wieringa geïnterviewd voor Lux, de bijlage van NRC Handelsblad op zaterdag. Wieringa, ik ben eerlijk, heb ik niet zo goed meer gelezen sinds zijn debuut Joe Speedboot, dat mij wat te veel ronkte. Een opmerking uit dat interview bleef me wel bij. De interviewer vroeg of hij zijn ouders vergeven had voor hun fouten in zijn opvoeding. Maar daar wilde hij niet meer over praten: 'Dat gebeurde in de prehistorie. Daar liggen toch tien aardlagen overheen!' Vooral die hyperbolen zijn interessant: prehistorie, aardlagen.

Het debuut van Shira Keller, *M.*, gaat over een meisje dat verliefd wordt op een leraar. Op het eerste gezicht is het een vrij simpel verhaal. Bakvis valt voor leraar, die gaat wegens sleur thuis in op avances, waarna als puntje bij paaltje komt meisje weer wordt gedumpt. Meisje ongelukkig en worstelt vervolgens in haar prille loopbaan als beeldhouwer met haar gevoelens. So far, so good. Het is allemaal eerder verteld.

Maar wat dan te denken van het oorlogsverleden van de vader, dat even aangestipt wordt, als met een brandende pook in een open zenuw? En wat doet dat verhaal van Doornroosje ertoe, dat de joodse oma de hoofdpersoon vroeger eens verteld heeft? Het zijn kleine, maar scherpe zijlijnen die Keller hier uitzet.

Je identiteit ontwikkel je, door je voortdurend af te vragen: 'Wie ben ik? Bij wie hoor ik?' Een onvermijdelijke en tegelijk spannende vraag. Stellen we hem, dan kan het antwoord wel eens onplezierig zijn. Want stel: je wordt afgewezen door degene bij wie je wilt horen. Of erger: je kunt juist blijken te horen bij mensen waar je niets mee te maken wilt hebben. Maar stellen we haar niet, dan blijven we rondlopen met de vraag wie we nu eigenlijk zijn.

M. laat zien dat je je identiteit alleen kunt ontwikkelen, door kwetsbaar te zijn. Accepteren dat de vraag: 'Hoor ik misschien bij jou?' leidt tot een afwijzing, of in ieder geval een litteken. Maar dan we hebben tenminste een antwoord, en kunnen we verder. Het litteken wordt deel van onszelf. Zo laat Shira Keller zien dat uit kwetsbaarheid en littekens mooiere boeken voortkomen dan uit stoerdoenerij en aardlagen. Hierover lees ik graag meer in haar volgende, hopelijk nog grotere roman.